

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMN. ÉS ÁLT. ISK.

VERES PÉTER GIMNÁZIUM

LÓNYAY REFORMÁTUS GIMNÁZIUM

NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ

BRINGÓHINTÓ KKT.

MACKENSEN KFT.

Zenei szerkesztő: CSIBA LAJOS

Hang: KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)

GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)

KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)

MARTON ÁGOTA (Baár-Madas Ref. Gimnázium)

PAPP ISTVÁN (Baár-Madas Ref. Gimnázium)

SZOVÁTI ÉVA (Lónyay Ref. Gimnázium)

BOLYAI

CSAPATVERSENY

A következő Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny megrendezéséhez örömmel várjuk támogatók jelentkezését a verseny@bolyaiverseny.hu e-mail címen, vagy személyesen a verseny szervezőinél.

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2006.

5. osztály Fővárosi döntő

A rendezvény fővédnöke:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:

PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:

TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A feladatsorok lektorálójaja:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek meg az alábbi verssorok közül azokat, amelyeket **Petőfi Sándortól** idéztünk!
(A) „*Harmat leszek, ha te napsugár vagy...*” (B) „*Vadakat terelő juhász...*”
(C) „*Volt egy ember, nagy bajúszos...*” (D) „*Él nemzet e hazán...*”
(E) „*Más levelem majd több lesz és vidám...*”
- Válasszátok ki, mely szerzőkkel lehet párosítani a felsorolt mesék valamelyikét: A holló meg a róka; Az oroszlánról, a rókáról és a számról; Szegény Dzsoni és Árnika; Az ebről és juhról.
(A) *Heltai Gáspár* (B) *La Fontaine* (C) *Garay János*
(D) *Ovidius* (E) *Benedek Elek*
- Az alábbi versek közül melyik **kereszt-** (abab) **rímelésű?**
(A) *József Attila: Altató* (B) *Petőfi Sándor: Csatadal*
(C) *Weöres Sándor: A tündér* (D) *József Attila: Mama*
(E) *Kölcsey Ferenc: Himnusz*
- Kik szerepelnek a **Fehérlófia** című népmesében?
(A) *Vasorrú bába* (B) *Napkirály* (C) *Fanyűvő*
(D) *Tündér Ilona* (E) *Hétszűnyű Kapanyányimonyók*
- Az alábbi szavak közül melyeknek lehet a „**macska**” az előtagja úgy hogy azzal értelmes összetett szót képez?
(A) *...kő* (B) *...látta* (C) *...lépcső* (D) *...ló* (E) *...méz*
- Mely szavakat lehet az alábbiak közül a **j betű helyett ly-nal is** leírni?
(A) *bojt* (B) *csukja* (C) *rája* (D) *szabja* (E) *sújt*
- Jelöljétek meg a felsoroltak közül azokat a mondatokat, amelyek csak igaz állításokat tartalmaznak a magyar népdalra vonatkozóan!
(A) *Szerzője ismeretlen, eredete a honfoglalás előtti időkre nyúlik vissza, jellemzően páros és keresztímekek alkotják.*
(B) *Szájról szájra terjed, verselése időmértékes, Petőfi is kedvelte a formát.*
(C) *Leggyakrabban páros és keresztímekekből áll, kialakulása a XIX. századra tehető, egy-egy népdalnak több szöveg- és dallamváltozata is lehetséges.*
(D) *Ütemhangsúlyos verselésű, szerzőjét nem ismerjük, egy csoportját alkotják a többnyire tragikus hangvételű népballadák.*
(E) *Jellemzőek rá a természeti képek és virágmotívumok, szép népdalokat szerzett Bartók Béla és Kodály Zoltán.*

- A következő szólások, közmondások közül melyek tartalmaznak valamilyen **madarat?**
(A) *Dobbal nem lehet ...-t fogni.* (B) *... a ...-nak nem vájja ki a szemét.*
(C) *Sok ... disznót győz.* (D) *A ...-nek sem árt.*
(E) *... mondja ...-nek, hogy nagy fejű.*
- Az anagramma egy név betűinek olyan játékos összekeverése, amelyből egy ugyancsak értelmes szó, szókapcsolat vagy kifejezés jön létre. Ezúttal írók, költők neveit kevertük össze. Ki **Petőfi kortársa** közülük?
(A) *MOST SOK VÁRNI* (B) *NYÁRÁDI KONDÁS* (C) *NYÁJAS ARNO*
(D) *JÓZSA FIA LETT* (E) *MÓR SIKLÓT ADNI*
- Válasszátok ki a nyelvhelyesség szempontjából **hibás** mondatokat!
(A) *Lajosmizsénél forgalomelterelés van.* (B) *Ráérdemelt a büntetésre.*
(C) *A helységben nyílt láng használata tilos!*
(D) *Lajosmizsénél útelterelés lassítja a közlekedést!*
(E) *Mindent megtettek a legmaximálisabb eredmény érdekében.*
- Mely kifejezések jelentenek valamilyen **foglalkozást?**
(A) *pallér* (B) *nótárius* (C) *himpellér* (D) *fiskális* (E) *firkász*
- Jelöljétek meg a **névmást** tartalmazó idézeteket!
(A) *„Máma már nem hasad tovább...”* (B) *„Még kér a nép...”*
(C) *„Az nem lehet, hogy annyi szív / Hiába onta vért...”*
(D) *„Másnap reggel a nap szokás szerint fölkel...”*
(E) *„Látod, én szegény költő vagyok...”*
- Válasszátok ki azokat az írókat, akiknek a neve mellett csak a saját műveik szerepelnek!
(A) *Gárdonyi Géza – Egri csillagok; Buda halála*
(B) *Móra Ferenc – Kincskereső kisködmön; Rab ember fiai*
(C) *Molnár Ferenc – A Pál utcai fiúk; Bolond Istók*
(D) *Fekete István – Téli berek; Tüskevár*
(E) *Csukás István – Pom Pom meséi; Csicsóka és a moszkítók*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Soroljatok föl minél több, de legalább négy olyan verset, amely **az otthonról, a családi kötelékekről vagy a szülőkről** szól! Ezután egyet kiválasztva írjátok le, hogy mi a vers legfőbb üzenete vagy mondanivalója, milyen érzelmi töltés és hangulat jellemzi!